

Motion till riksdagen 2005/06:Bo320

av Ragnwi Marcelind m.fl. (kd)

Inspiredirektivet

1 Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att implementeringen av Inspiredirektivet kräver att regeringen ökar styrningen av och resurstilldelningen till berörda myndigheter.

2 Vad är Inspire?

EG-kommissionen har tagit initiativet till att skapa en gemensam infrastruktur för geografisk information i Europa, Inspire. Initiativet har resulterat i ett förslag till direktiv som, efter att ha antagits av rådet och parlamentet, avses implementeras i EU-ländernas nationella lagstiftning senast år 2007. Ett av målen med arbetet är att harmonisera geografisk information genom att medlemsländerna använder gemensamma standarder och specifikationer. I begreppet infrastruktur ingår även åtgärder för att göra det enklare att få tillgång till informationen och tydliggöra de villkor som ska gälla för användningen av informationen. Även organisatoriska samarbetsformer samt teknik för att underlätta åtkomst till informationen ingår. Införandet av Inspire leder till behov av förstärkt nationell samordning av hanteringen av geografisk information. Oavsett om parlamentet beslutar i positiv eller negativ riktning kring Inspire måste takten i arbetet med den svenska informationsstrukturen öka omgående.

Beredningen av förslaget till direktiv behandlades under våren 2005 i Europaparlamentets miljöutskott och rådets miljöarbetsgrupp. Europaparlamentets miljöutskott antog i april den rapport som tagits fram med ändringsförslag för direktivet. Rapporten röstades fram i kammaren den 7 juni. Därefter började arbetet med att försöka lösa frågorna kring upphovsrätt och finansiering. Någon överenskommelse kunde inte uppnås under sommaren i parlamentet. Arbetet med att försöka jämka samman Europaparlamentets förslag med miljørådets förslag fortgår.

Fel! Okänt namn på

3 Vinsterna med Inspire

Inspires fördelar är av långsiktig karaktär. På miljösidan finns stora vinster med att effektivisera dataflödena. Att det görs känt vilka data som finns och hur de kan användas bidrar också till att effektivisera verksamheterna inom olika områden. Den rättsliga uppbackning som Inspire medför, när det gäller användandet av gemensamma standarder, gynnar förutom användarna även producenter av geografisk information samt utvecklare av programvaror inom GIS-området (geografiska informationssystem). Den vidareförädling av geografisk information som görs av privata aktörer kommer naturligtvis att för- enklras genom att medlemsländerna använder samma standarder och specifi- kationer samt att spelreglerna för tillgången till information till viss del har- moniseras. Företag som vill utveckla olika tjänster – t.ex. webbapplikationer eller mobila positioneringstjänster – får tillgång till bättre grunddata för sin utveckling och en betydligt större marknad att avsätta sina produkter på. För Sveriges del innebär Inspiredirektivet också ökade möjligheter för svenska företag att öka sin konkurrenskraft på den europeiska marknaden.

4 Förbered för Inspire

Staten och kommunerna har under de senaste 20 åren lagt ner mycket stora resurser på att omvandla analoga kartor till geografiska databaser. Trots dessa miljardinvesteringar finns stora brister i databaserna och användarna drabbas negativt av det skilda ansvar som traditionellt funnits i vårt land, mellan stat- lig och kommunal kartläggning.

Mycket långa ledtider föreligger vid uppbyggnad och harmonisering av da- tamängder. Det har tagit 10 år för Vägverket att skriva avtal med hälften av Sveriges kommuner beträffande nationell vägdata (NVDB). Lantmäteriets avtalshantering med landets kommuner beträffande geografisk information tar också mycket lång tid, kostar mycket pengar och innebär att det ibland är omöjligt att få rikstäckande databaser.

En av de viktigaste uppgifterna som myndigheterna, kommunerna och fö- retagen har de närmaste åren är att etablera en sådan struktur och ett sådant handlingssätt att ledtiderna för nya informationsstrukturer kortas. Det gäller såväl kommunal samverkan som samverkan mellan statliga myndigheter och landets kommuner. Målet ska vara 24-timmarsmyndigheter och ett stort utbud av e-tjänster som trådlöst eller via bredband serverar landets befolkning.

Kristdemokraterna har tagit flera initiativ till att lyfta fram det svenska kunnandet inom detta område. Det har bland annat resulterat i att riksdagen ska anordna en konferens för parlamentariker från samtliga 25 EU- medlemsländer. Denna konferens är förlagd till Gävle i april år 2006.

För att åstadkomma de vinster som Inspiredirektivet syftar till fordras en tydlig ledning och styrning från riksdag och regering. Riksdagens revisorer kritiserade i sin rapport – 2000/01:10 Det nya Lantmäteriet – regeringens styrning av lantmäteriet. Det är därför av stor vikt att ledningen och styrning-

Fel! Okänt namn på

en förbättras. Ansvarsfrågan behöver också förtydligas eftersom Inspire berör så många områden. Idag är det så att ingen vill ta ett uttryckligt ansvar för Inspire eftersom det också innebär ett ekonomiskt ansvar som måste tas inom befintlig budget. Lantmäteriet föreslås i proposition om Lantmäteriverksamheten (2005/06:5) få ett samordningsansvar. Resursfrågan är i skrivande stund olöst. Budgetpropositionen för 2006 saknar överväganden om resursfördelning till implementeringsarbetet med Inspire. Efter att Inspire är infört och samordningsfunktionen börjar fungera kommer stora rationaliseringsvinster att kunna hämtas hem.

Riksdagen bör därför tillkännage för regeringen att implementeringen av Inspiredirektivet kräver att regeringen ökar styrningen av och resurstilldelningen till berörda myndigheter.

Stockholm den 5 oktober 2005

Ragnwi Marcelind (kd)

Dan Kihlström (kd)

Sven Gunnar Persson (kd)

Björn von der Esch (kd)

Tuve Skånberg (kd)

Annelie Enochson (kd)

Johnny Gylling (kd)

Lars Gustafsson (kd)